

Akční plán školské primární prevence rizikového chování v hl. m. Praze na rok 2017 s výhledem pro rok 2018

Mgr. Jana Havlíková

Odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence

Oddělení prevence

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Obsah

- Popis současné situace
- Výzkumná šetření
- Plnění Akčního plánu PPRCH v hl. m. Praze na období 2014 -16
- Cíle Akčního plánu PPRCH v hl. m. Praze na období 2017 -18 a jejich finanční pokrytí

Výchozí body

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018
- Koncepce primární prevence v hl. m. Praze na období 2014 až 2020
- SWOT analýzy – školní metodici prevence, metodici prevence v PPP a protidrogoví koordinátoři městských částí
- Dotazníková šetření k výskytu rizikového chování – pedagogové (agresivní chování vůči učitelům), žáci ZŠ a SŠ
- Závěrečné zprávy metodiků prevence v PPP, závěrečné zprávy NNO

Hlavní aktéři

- Školní metodici prevence
- Pracovníci školního poradenského pracoviště
- Ředitel školy
- Metodici prevence v PPP
- Protidrogoví koordinátoři pražských městských částí
- Krajský školský koordinátor prevence
- NNO
- Pražské centrum primární prevence při Centru sociálních služeb Praha
- MŠMT
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

Cíle AP

1. Fungující a účinná koordinace specifické primární prevence

Koordinovaná podpora a rozvoj programů, které zajišťují specifickou primární prevenci

Grantový program hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních

- Akreditované vzdělávání v oblasti primární prevence rizikového chování pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení
- Komplexní programy všeobecné specifické primární prevence rizikového chování realizované ve školách
- Programy všeobecné a selektivní primární prevence pro školská zařízení a speciální školy
- Programy všeobecné, selektivní a indikované primární prevence ve školách realizované organizacemi s certifikací odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence rizikového chování

Rok	Výše přidělených fin. prostředků pro NNO v Kč	Počet podpořených NNO	Výše přidělených fin. prostředků pro školy a škol. zař. v Kč	Počet podpořených projektů	Celková fin. podpora NNO a škol v Kč
2014	2 010 000	5	5 000 000	257	7 010 000
2015	2 460 000	8	5 500 000	336	7 960 000
2016	3 550 000	10	6 500 000	254	10 050 000
2017	4 382 600	10	6 617 400	246	11 000 000

Priority grantového programu

- Podpora specializačního studia pro školní metodiky prevence.
- Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti specifické primární prevence rizikového chování, zejména v oblasti práce se třídou.
- Realizace efektivních programů primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních zaměřených zejména na prevenci užívání alkoholu a tabáku, agresivního chování a šikany, záškoláctví, rizikového sexuálního chování a poruch příjmu potravy.

Předpokládaný celkový objem finančních prostředků vyčleněných z rozpočtu hl. m. Prahy na realizaci grantového programu v roce 2018 je 14 000 000 Kč.

Pravidelná metodická a koordinační setkání s metodiky prevence v PPP

- 7 zřizovaných PPP, 12 metodiků prevence
- 4x ročně
- pravidelný emailový a telefonický kontakt

Spolupráce s Pražským centrem primární prevence při CSSP

PCPP se podílí:

- na přípravě koncepčních materiálů
- na přípravě a realizaci vzdělávacích akcí a seminářů
- na sběru dat a jejich hodnocení

Spolupráce s ústředními orgány státní správy

- MŠMT – koordinace, grantová řízení, vzdělávání KŠKP
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (přes protidrogového koordinátora hl. m. Prahy) – koordinace, grantová řízení

Nejdůležitější kroky pro rok 2017 a 2018

- navýšení finančních prostředků na grantový program v oblasti PPRCH
- navýšení úvazků metodiků prevence v PPP ze stávajících 7,6 úvazků na 12
- podpora činnosti školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem
- pravidelné setkávání
  - sekce primární prevence Protidrogové komise Rady HMP
  - Metodiků prevence v PPP
  - Protidrogových koordinátorů MČ
- spolupráce s odborem školství a mládeže MHMP a účast na poradách se zřizovanými školami

2. Optimalizace a stabilizace sítě realizátorů programů specifické primární prevence

Podpora specializovaných organizací v oblasti primární prevence rizikového chování

- prostřednictvím grantového řízení
- účast zástupců NNO v Protidrogové komisi hl. m. Prahy a jejích sekcích
- nepřímá podpora prostřednictvím grantů škol
- finanční příspěvek na certifikaci programů

Poskytnutá neinvestiční dotace z rozpočtu HMP neziskovým organizacím v letech 2014 - 2017

Organizace	Dotace 2014	Dotace 2015	Dotace 2016	Dotace 2017
Jules a Jim, z. s.	-	100 000 Kč	300 000 Kč	471 700 Kč
Prevalis, z. s.	-	100 000 Kč	380 000 Kč	180 000 Kč
Prev-Centrum, z. ú.	750 000 Kč	750 000 Kč	900 000 Kč	897 800 Kč
PROSPE z. s.	100 000 Kč	150 000 Kč	400 000 Kč	433 100 Kč
Proxima Sociale o. p. s.	500 000 Kč	700 000 Kč	820 000 Kč	1 600 000 Kč
Život bez závislostí z.s.	660 000 Kč	660 000 Kč	700 000 Kč	700 000 Kč
Magdalena, o. p. s.	-	-	-	100 000 Kč
celkem	2 010 000 Kč	2 460 000 Kč	3 500 000 Kč	4 382 600 Kč

Předpokládaný celkový objem finančních prostředků vyčleněných z rozpočtu hl. m. Prahy na realizaci grantového programu NNO v roce 2018 je 5 500 000 Kč.

Data ze závěrečných zpráv za rok 2016 - Grantový program pro oblast PPRCH

Realizátor	Název projektu	Typ služby	Cílová skupina	Počet škol	Počet tříd	Počet akcí	Počet žáků	Počet ostatních osob	Celkový čas (h)
Jules a Jim, z. s.	Tandem	SPP	žáci ZŠ, SŠ	19	29	145		29	435
Prev-Centrum, z. ú.	Prev-Centrum, z.ú., Programy primární prevence	VPP, SPP, IPP	žáci 2. stupně ZŠ	64	289	570	7336	353	1827
Prev-Centrum, z. ú.	Prev-Centrum, z.ú., Programy primární prevence – Všeobecná primární prevence na 1. stupni základních škol	VPP, SPP, IPP	žáci 1. stupně ZŠ	19	155	310	3875		813
Prevalis, z. s.	Program osobního rozvoje a růstu – program selektivní primární prevence v Praze	SPP	žáci ZŠ	4	8	45	39	15	
Prevalis, z. s.	Dlouhodobý program primární prevence rizikového chování a prevence kriminality v Praze	VPP	žáci ZŠ	11		203	4944	25	431
PROSPE z. s.	PROSPE – program specifické protidrogové primární prevence	VPP, SPP	žáci MŠ, ZŠ, SŠ	27	129	229	2613	135	557
Proxima Sociale, o. p. s.	Selektivní prevence Proxima Sociale	SPP	4. - 9. třída ZŠ	13	22	86	468	40	206,25
Proxima Sociale, o. p. s.	Krok k prevenci	VPP	3. - 9. třída ZŠ a SŠ	22	223	368	4783		620,25
Život bez závislostí, z. s.	Komplexní program primární prevence	VPP	žáci ZŠ a 1. roč. SŠ	93	697	1106	18224	57	2267
Život bez závislostí, z. s.	Odborná asistence při řešení krizových situací v rámci výskytu sociálně patologických jevů ve školním prostředí	SPP	žáci ZŠ, SŠ	8		81	528	138	57
CELKEM				280	1552	3143	42810	792	7213,5

Sledování a hodnocení kvality preventivních programů škol

- prostřednictvím preventivních programů škol a závěrečných zpráv z realizace preventivních programů financovaných z grantů HMP
- metodici prevence v PPP
- Pražské centrum primární prevence
- krajský školský koordinátor

Využívání informačních a metodických materiálů a internetových poraden

- webové stránky:
  - hl. m. Prahy - praha.eu – [oddělení prevence](#)
  - Pražského centra primární prevence – [prevence-praha.cz](#)
  - pedagogicko-psychologických poraden
  - nestátních neziskových organizací
  - Národního ústavu pro vzdělávání – [nuv.cz](#)
  - Kliniky adiktologie 1. LF UK při VFN v Praze
  - Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky – [drogy-info.cz](#)
  - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – [prevence-info.cz](#)

Internetové poradny

Výchovné problémy, záškoláctví, sexuální chování dospívajících atd.

- poradna [sdružení Linka bezpečí](https://www.rodicovskalinka.cz/sluzby/napiste-nam/): <https://www.rodicovskalinka.cz/sluzby/napiste-nam/>
- Chat Linky pro rodinu a školu 116 000: http://linkaztracenedite.cz/?page_id=212

Rizikové chování

- poradna organizace [Prev-Centrum](http://www.prevcentrum.cz/Webova-poradna), z. ú.: <http://www.prevcentrum.cz/Webova-poradna>
- poradna organizace [Život bez závislostí](http://www.zivot-bez-zavislosti.cz/poradna/): <http://www.zivot-bez-zavislosti.cz/poradna/>
- chat Linky pro rodinu a školu 116 000, kterou provozuje [Cesta z krize z. ú.](http://linkaztracenedite.cz/?page_id=212): http://linkaztracenedite.cz/?page_id=212

Závislostní chování

- drogová poradna [organizace SANANIM](http://www.drogovaporadna.cz/), z. ú.: <http://www.drogovaporadna.cz/>
- poradna [Kliniky adiktologie 1. LF UK](http://poradna.adiktologie.cz/zepetejte-se/): <http://poradna.adiktologie.cz/zepetejte-se/>

Poruchy příjmu potravy

- anonymní poradenství o poruchách příjmu potravy na chatech provozovaných E-clinic: <http://www.healthyandfreechat.com/cs/Session/List>

Šikana

- poradna projektu [Minimalizace šikany](http://www.minimalizacesikany.cz/poradna): <http://www.minimalizacesikany.cz/poradna>
- Projekt E-Bezpečí - Centrum prevence rizikové virtuální komunikace: poradna.e-bezpeci.cz/

Sledování sítě služeb PPRCH a její průběžná aktualizace

- Školy
- Pedagogicko-psychologické poradny
- Střediska výchovné péče
- Nestátní neziskové organizace

- Centrum sociálních služeb Praha, Pražské centrum primární prevence
prevence-praha.cz

Nejdůležitější kroky pro rok 2017 a 2018

- Podpora specializovaných organizací – navýšení finančních prostředků v grantovém programu
- Certifikace programů primární prevence
- Sledování a hodnocení kvality preventivních programů škol (MP v PPP, PCPP, KŠK)
- Sledování a hodnocení kvality programů primární prevence – závěrečné zprávy a realizaci (ŠMP, PCPP, KŠK)
- Finanční podpora certifikace programů – rozšíření programů indikované PP

3. Monitorování v oblasti PPRCH

- Systém výkaznictví preventivních aktivit nebyl na základě akčního plánu HMP realizován, protože byl za podpory MŠMT vyvíjen Klinikou adiktologie 1. LF UK a VFN v rámci ESF v projektu VYNSPI 2.
- Novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních z 2. června 2016
- Data o primární prevenci ve škole – ŠMP → MP v PPP → KŠK
- Systém výkaznictví preventivních aktivit (NÚV a KA 1. LF UK a VFN v Praze

Školní rok 2016-17

Školy, které mají rozpracovaný výkaz 36

Školy, které mají uzavřený výkaz 15

Celkem škol, které vyplnily výkaz 51

Sběr dat prostřednictvím dotazníkových šetření

- Anonymní dotazníkové šetření „Agresivní chování vůči učitelům“
ZSP MHMP,CSSP, odd. PCPP, 2016
(téměř 2000 pedagogů)
- Dotazníkové šetření rizikového chování u žáků pražských škol
ZSP MHMP,CSSP, odd. PCPP, MEDIAN, s. r. o, 2016
(18 580 respondentů)

Nejdůležitější kroky pro rok 2017 a 2018

- Sběr dat ze škol prostřednictvím dotazníkových šetření - ZSP MHMP a PCPP CSP
- Zapojit co nejvíce škol do systému výkaznictví preventivních aktivit – ZSP MHMP, SML MHMP, MP v PPP
- Spolupráce s odborem školství a mládeže – sběr dat ze zahajovacích výkazů, povinnost odevzdávat preventivní program školy
- Sběr dat ze závěrečných zpráv MP v PPP

4. Zvýšení podílu organizací poskytujících certifikované programy

- od roku 2016 musí mít všechny specializované organizace podporované z grantového řízení certifikaci preventivních programů
- průběžné informování o procesu certifikace
- finanční příspěvek HMP na certifikaci

všeobecná prevence – 15 organizací

selektivní prevence – 8 organizací

indikovaná prevence – 1 organizace

Nejdůležitější kroky pro rok 2017 a 2018

- Průběžná podpora certifikovaných organizací
- Rozšíření nabídky certifikovaných programů v oblasti indikované prevence

5. Zajištění odborného růstu subjektů vstupujících do oblasti specifické primární prevence

- Podpora specializačního studia pro ŠMP z grantového řízení (do výše 12 tis. Kč na rok)
- Specializační studium pro ŠMP má ukončeno 36,6 % ŠMP ze ZŠ, 51,3 % ŠMP ze ZŠ zatím studium neabsolvovalo, 12,1 % ŠMP ze ZŠ právě specializačním studiem právě prochází.
- Specializační studium pro ŠMP má ukončeno 33,7 % ŠMP z SŠ, 50 % ŠMP ze SŠ zatím studium neabsolvovalo, 16,3 % ŠMP ze SŠ právě specializačním studiem právě prochází.

*Data jsou čerpána z průzkumu ČŠI

- Organizace poskytující specializační studium pro ŠMP v HMP:
  - Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4
  - Prev-Centrum, z. ú.
  - Pedagogická fakulta UK
  - Magdaléna, o. p. s.
  - Prevalis, z. s.
  - Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze
  - Život bez závislostí z.s. – Výcvik KVP

- Odbor ZSP MHMP realizoval ve spolupráci s PCPP CSP v letech 2014 - 2016 pro ŠMP, MP v PPP a další odborníky z oblasti PPRCH řadu vzdělávacích akcí, kterých se účastnilo téměř 4 tisíce pedagogů z pražských škol
- Pražské fórum primární prevence
- Grantová podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti PPRCH a vzdělávacích akcí NNO
- Vícedenní vzdělávací aktivity pro metodiky prevence v PPP (krizová intervence, minimalizace šikany
- Supervize pro metodiky prevence v PPP
- Minimalizace šikany na SOU – AISIS, z. ú.

Nejdůležitější kroky pro rok 2017 a 2018

- Finanční podpora průběžného vzdělávání pedagogických pracovníků a specializačního studia ŠMP
- Navýšení finančních prostředků na grantové řízení
- Realizace vzdělávacích akcí

6. Sledování kvality a podpora při tvorbě a realizaci preventivních programů škol

- Pražské centrum primární prevence – vytvoření rámcové struktury preventivního programu školy, průběžné proškolení, kontrola preventivních programů škol v rámci grantového řízení
- Metodici prevence v PPP – metodická pomoc při tvorbě preventivních programů rizikového chování a participace na preventivních programech školy
- novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních z 2. června 2016 zavedla povinnost školy zpracovávat preventivní program školy (§7 odst. 3)

Nejdůležitější kroky pro rok 2017 a 2018

- Dodržování doporučené struktury preventivních programů
- Podpora v realizaci kvalitních preventivních programů
- Metodici prevence v PPP - Vyhodnocování realizovaných preventivních programů škol v regionální působnosti pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence

7. Zapojování žáků pražských škol do preventivních aktivit

- Projektové dny ve školách
- Třídnické hodiny
- Amatérská filmová soutěž pro žáky pražských škol

8. Zajištění finančních prostředků na realizaci akčního plánu

Podpora primární prevence rizikového chování z rozpočtu HMP

- 2015 – 8 114 835 Kč
- 2016 – 10 824 258 Kč
- 2017 – 12 500 000 Kč
- 2018 – návrh 17 400 000 Kč

Děkuji za pozornost

Jana Havlíková

236004168

jana.havlikova@praha.eu